

UDC 379.821-057.875:614.46

DOI: 10.34671/SCH.SVB.2020.0404.0017

ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТСЬКИХ КЛУБІВ ЗА ІНТЕРЕСАМИ В УМОВАХ КАРАНТИНУ

© 2020

ORCID: 0000-0003-3912-9023

Гриньова Марина Вікторівна, доктор педагогічних наук, член-кореспондент НАПН України,
декан природничого факультету, професор кафедри педагогічної майстерності
та менеджменту імені І. А. Зязюна

ORCID: 0000-0001-5000-8615

Піддубна Юлія Сергіївна, студентка 3 курсу

ORCID: 0000-0003-3912-9023

Гриньова Валентина Станіславівна, магістр управління навчальними закладами,
науковий співробітник кафедри педагогічної майстерності
та менеджменту імені І. А. Зязюна

*Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
(36000, Україна, Полтава, вулиця Остроградського 2, e-mail: grinovamv@gmail.com)*

Анотація. Стаття присвячена функціонуванню студентських клубів за інтересами, як ефективної позанавчальної форми роботи зі студентами в умовах карантину. У зв'язку з пандемією і введенням карантинних обмежень ускладнилась можливість проведення позанавчальної роботи зі студентами, яка відіграє важливу роль у формуванні в них демократичних цінностей і духовності, без чого не можливо досягти високої якості та ефективності вищої освіти. Така форма роботи зі студентами спрямована на підвищення ефективності навчально-виховного процесу, якості навчання, виховання культури студентів, а також, забезпечує збільшення їх соціальної активності та відповідальності і розкриває творчий потенціал студентства. На основі аналізу міжнародних нормативно-правових актів і українського законодавства щодо діяльності студентських клубів в умовах карантину та європейського досвіду функціонування клубів розглянули студентські клуби за інтересами як ефективну форму позанавчальної діяльності. Оскільки у сучасному суспільстві з'явилися інтернет-ресурси, які дають змогу зробити навчально-виховний процес справді повноцінним та всеохоплюючим, то найзручнішою і найдоступнішою формою роботи зі студентами є дистанційна – як ідеальне рішення у тих ситуаціях, коли з'являються перешкоди для звичайного функціонування закладів освіти і позанавчальної роботи. Відповідно було встановлено особливості організації діяльності студентських клубів в умовах карантину на основі їх характеристики та форм організації діяльності на прикладі Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Згідно з цим описано основні принципи організації діяльності студентського клубу за інтересами і визначено студентські клуби, як місце соціалізації студентів, обміну досвідом і думками, що сприяє вдосконаленню їх знань у різних сферах діяльності, інтелектуальному розвитку та становленню особистості. Виняткова роль клубів полягає у створенні колективу, в якому організовується інтелектуальне спілкування молоді на актуальні питання з метою саморозвитку і обміну інформацією та можливістю психо-емоційної розрядки.

Ключові слова: студентські клуби за інтересами, позанавчальна робота, карантин, пандемія, коронавірус, COVID-19, онлайн-режим, форми організації діяльності.

ORGANIZATION OF STUDENT CLUBS ACTIVITIES FOR INTEREST IN QUARANTINE CONDITIONS

© 2020

Grynova Maryna Viktorovna, Doctor of Pedagogical Sciences, Corresponding Member
of the National Academy of Sciences of Ukraine, the Dean of the Faculty
of Natural Sciences, Professor of the I. A. Ziaziun Pedagogical Skill
and Management Department

Piddubna Yuliia Sergeevna, 3rd year student

Grynova Valentina Stanislavovna, Master of Management of Educational Institutions,
Researcher of the I. A. Ziaziun Pedagogical Skill and Management Department
V. G. Korolenko Poltava National Pedagogical University

(36000, Ukraine, Poltava, Ostrogradskoho Street 2, e-mail: grinovamv@gmail.com)

Abstract. The article is devoted to the functioning of student interest clubs as an effective extra-curricular form of work with students in quarantine conditions. In connection with the pandemic and the introduction of quarantine, the possibility of carrying out extracurricular work with students has become more difficult, which plays an important role in the formation of democratic values and spirituality in them, without which it is impossible to achieve high quality and efficiency of higher education. This form of work with students is aimed at increasing the efficiency of the educational process, the quality of teaching, fostering the culture of students, and also ensures an increase in their social activity and responsibility and reveals the creative potential of students. Based on the analysis of international regulatory legal acts and Ukrainian legislation regarding the activities of student clubs in conditions of quarantine and the European experience of the functioning of clubs, student interest clubs were considered as an effective form of extracurricular activities. Since Internet resources have appeared in modern society that make the educational process truly complete and comprehensive, the most convenient and most accessible form of work with students is remote – as an ideal solution in situations where there are obstacles to the normal functioning of educational institutions and extracurricular work. Accordingly, the peculiarities of the organization of the activity of student clubs in the conditions of quarantine were established on the basis of their characteristics and forms of organization of activity on the example of the Poltava National Pedagogical University named after V. G. Korolenko. According to this, the basic principles of organizing the activities of a student club by interests are described and student clubs are identified as a place for socialization of students, exchange of experience and opinions, which contributes to the improvement of their knowledge in various fields of activity, intellectual development and personality formation. The exclusive role of clubs is to create a team in which intellectual communication of young people is organized on topical issues with the aim of self-development and exchange of information and the possibility of psycho-emotional relaxation.

Keywords: student interest clubs, extracurricular work, quarantine, pandemic, coronavirus, COVID-19, online mode, forms of organizing activities.

ОРГАНИЗАЦИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СТУДЕНЧЕСКИХ КЛУБОВ ПО ИНТЕРЕСАМ В УСЛОВИЯХ КАРАНТИНА

© 2020

Гринёва Марина Викторовна, доктор педагогических наук, член-корреспондент АПН Украины,
декан естественного факультета, профессор кафедры педагогического мастерства
и менеджмента имени А. Зязюна

Поддубная Юлия Сергеевна, студентка 3 курса

Гринёва Валентина Станиславовна, магистр управления учебными заведениями,
научный сотрудник кафедры педагогического мастерства
и менеджмента имени А. Зязюна

*Полтавский национальный педагогический университет имени В. Г. Короленко
(36000, Украина, Полтава, улица Остроградского 2, e-mail: grinovatv@gmail.com)*

Аннотация. Статья посвящена функционированию студенческих клубов по интересам, как эффективной внеучебной формы работы со студентами в условиях карантина. В связи с пандемией и введением карантина усложнилась возможность проведения внеучебной работы со студентами, которая играет важную роль в формировании в них демократических ценностей и духовности, без чего невозможно достичь высокого качества и эффективности высшего образования. Такая форма работы со студентами направлена на повышение эффективности учебно-воспитательного процесса, качества обучения, воспитания культуры студентов, а также обеспечивает увеличение их социальной активности и ответственности и раскрывает творческий потенциал студенчества. На основе анализа международных нормативно-правовых актов и украинского законодательства относительно деятельности студенческих клубов в условиях карантина и европейского опыта функционирования клубов рассмотрели студенческие клубы по интересам как эффективную форму внеучебной деятельности. Поскольку в современном обществе появились интернет-ресурсы, которые позволяют сделать учебно-воспитательный процесс действительно полноценным и комплексным, то удобной и самой доступной формой работы со студентами является дистанционная – как идеальное решение в тех ситуациях, когда появляются препятствия для нормального функционирования учебных заведений и внеаудиторной работы. Соответственно было установлено особенности организации деятельности студенческих клубов в условиях карантина на основе их характеристики и форм организации деятельности на примере Полтавского национального педагогического университета имени В. Г. Короленко. Согласно этому описаны основные принципы организации деятельности студенческого клуба по интересам и определены студенческие клубы, как место социализации студентов, обмена опытом и мнениями, что способствует совершенствованию их знаний в различных сферах деятельности, интеллектуальному развитию и становлению личности. Исключительная роль клубов заключается в создании коллектива, в котором организуется интеллектуальное общение молодежи на актуальные вопросы с целью саморазвития и обмена информацией и возможностью психо-эмоциональной разрядки.

Ключевые слова: студенческие клубы по интересам, внеучебная работа, карантин, пандемия, коронавирус, COVID-19, онлайн-режим, формы организации деятельности.

ВВЕДЕНИЕ

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Позанавчальна діяльність студентів відіграє важливу роль у формуванні професійних цінностей і спрямованості на майбутню професію, без чого не можливо досягти високої якості та ефективності вищої освіти. Тому виникає необхідність створити умови для організації позанавчальної діяльності закладів вищої освіти, спрямованої на вибір майбутньої професії.

Позанавчальна діяльність студентів має організовуватись викладацьким складом закладу освіти, студентським та місцевим самоврядуванням. Така форма роботи зі студентами спрямована на підвищення ефективності навчально-виховного процесу, якості навчання, виховання професійної культури студентів, і забезпечує збільшення їх соціальної активності та відповідальності, і розкриває творчий потенціал студентства. Організація позанавчальної діяльності студентів має передбачати розвиток творчості, ініціативності, самостійності, вертикальної та горизонтальної мобільності, про що зазначено в Концепції розвитку професійної освіти і навчання в Україні (2010–2020 рр.).

Студентство завжди відзначалось своєю активною життєвою позицією, тому і зараз, в умовах карантину студенти з різних куточків світу знаходять можливість спілкуватися, ділитися досвідом і мотивувати одне одного. Важливу роль у такій діяльності відіграли студентські клуби, які на сьогодні функціонують у всьому світі.

Студентський клуб за інтересами – це об'єднання людей, засноване на спільній зацікавленості щодо певних питань з різних напрямків і створене на добровільних засадах; місце соціалізації студентів, обміну досвідом і думками, що сприяє вдосконаленню їх знань у різних сферах діяльності, інтелектуальному розвитку та становленню особистості [1, с. 282–284].

За специфікою свого функціонування студентські клуби можуть об'єднувати різну кількість людей, а

їх діяльність набуватиме характеру масового заходу. Через відсутність належного планування та ефективного управління такі заходи можуть привести до поширення COVID-19, тому необхідно звернути увагу на додаток «Ключові рекомендації щодо планування масових заходів в умовах спалаху COVID-19».

Щодо закладів освіти, на базі яких передбачається функціонування студентських клубів, були внесені зміни у Закон України. Розділ XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38–39, ст. 380) доповнені пунктом 1¹ який має такий зміст: «1¹. Тривалість навчального року у закладах освіти встановлюється спеціальними законами. У разі встановлення заборони учасникам освітнього процесу відвідувати заклади освіти, тимчасово, на період здійснення заходів щодо запобігання виникненню та поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19), передбачених карантинном, встановленим Кабінетом Міністрів України, дата початку та/або закінчення відповідного навчального року (років) визначається Кабінетом Міністрів України», що сприяє активному функціонуванню студентських клубів за інтересами у закладах вищої освіти [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких розглядалися аспекти цієї проблеми і на яких обґрунтовується автор; виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Аналіз літературних джерел переконливо засвідчив, що у працях українських дослідників (Р. Деніна [1], Л. Клочек [3], Г. Овчаренко [4], В. Ортинський [5], Н. Скрипник [5], С. Шашенко [6] та ін.) висвітлені психолого-педагогічні та соціально-педагогічні аспекти, функції та принципи організації позанавчальної роботи зі студентами в умовах закладу вищої освіти. У період бурхливого розвитку науки та сучасних інформаційних технологій, багато аспектів студентського життя перейшло в соціальну мережу, що вплинуло на прискорення темпів розвитку інформаційного суспільства і стимулювало подолан-

ня географічних перешкод. У сучасному суспільстві з'явилися інтернет-ресурси, які дають змогу зробити навчально-виховний процес справді повноцінним та всеохоплюючим. Найзручнішою і найдоступнішою формою роботи зі студентами є дистанційна, яка надає можливість для обміну думками і досвідом який сприяє вдосконаленню знань студентів у різних сферах діяльності та інтелектуальному розвитку. Інноваційні сучасні форми роботи студентських клубів за інтересами успішно втілюються у позанавчальну діяльність студентів в умовах карантину і забезпечують ефективність такого виду роботи зі студентською молоддю.

МЕТОДОЛОГІЯ

Формування цілей статті – дослідити діяльність студентських клубів за інтересами як ефективну форму проведення позанавчальної роботи зі студентами в умовах карантину.

Постановка завдання.

1. На основі аналізу міжнародних нормативно-правових актів і українського законодавства щодо діяльності студентських клубів в умовах карантину та європейського досвіду функціонування клубів розглянути студентські клуби за інтересами як ефективну форму позанавчальної діяльності;

2. Визначити особливості організації діяльності студентських клубів за інтересами в умовах карантину;

3. Дати характеристику студентських клубів за інтересами та форм організації їх діяльності на прикладі Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

Методи, методики та технології, що використовувалися. Для вирішення поставлених завдань застосовували комплекс методів досліджень: загальнонаукові (аналіз, синтез, узагальнення, класифікація, аналогія) для характеристики джерельної бази досліджуваної проблеми та висвітлення ступеня її наукової розробленості, уточнення суті базових понять; спеціальні – проблемно-цільовий – сприяв розробці структури дослідження, визначення наукового понятійного апарату; порівняльно-аналітичний – дав змогу схарактеризувати підходи зарубіжних та вітчизняних закладів освіти щодо організації діяльності студентських клубів за інтересами; прогностичний – сприяв окресленню перспектив творчого використання цінних ідей і досвіду Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка із визначенням проблеми у процесі професійного становлення особистості студента.

РЕЗУЛЬТАТИ

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. В умовах поширення коронавірусної хвороби (COVID-19), Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) видала низку керівних вказівок і рекомендацій, які спрямовані на запобігання поширення коронавірусу. А саме «Принципи коригування заходів щодо захисту здоров'я населення і соціальних заходів у зв'язку з поширенням COVID-19» – один із основних документів, на основі якого було видано ряд додатків, які є особливо важливими для розвитку діяльності студентських клубів за інтересами.

Студентські клуби за інтересами характеризуються як об'єднання людей засноване на спільній зацікавленості щодо певних питань з різних напрямків створене на добровільних засадах. Вони є місцем для обміну думками і досвідом який сприяє вдосконаленню знань студентів у різних сферах діяльності та інтелектуальному розвитку. Інноваційні сучасні форми роботи студентських клубів за інтересами успішно втілюються у позанавчальну діяльність студентів в умовах карантину і забезпечують ефективність такого виду роботи студентської молоді.

Діяльність студентства в клубах за інтересами є продовженням освітнього процесу у закладах вищої освіти. В клубах студенти закріплюють теоретичні знання, розвивають творчі здібності, привчаються до самостійної

праці, розвивають інтерес до професії і досягнень науки. Основними принципами організації діяльності студентського клубу за інтересами є:

Принцип інтерактивності виражається в можливості регулярного контакту всіх учасників клубної діяльності за допомогою спеціалізованого інформаційного середовища (в тому числі, форуми, електронна пошта, онлайн-конференції та ін.);

Принцип адаптивності дозволяє легко використовувати новітні матеріали, що містять цифрові інноваційні ресурси, в умовах позанавчальної діяльності студентів. Диверсифікація (урізноманітнення) інформаційних ресурсів;

Принцип гнучкості та індивідуалізації дає можливість учасникам клубної діяльності працювати в необхідному для них темпі і в зручний для себе час, а також забезпечує можливість роботи у період карантину;

Принцип оперативності та об'єктивності оцінювання ефективності роботи студента з метою покращення його результативності;

Принцип етики в дистанційному спілкуванні (онлайн-безпека, поведінкова послідовність і дисципліна) [4, с. 19–23].

Основні завдання діяльності студентського клубу:

1) формування культури взаємоповаги всіх учасників клубної діяльності, толерантної поведінки у студентських колективах;

2) забезпечення індивідуального підходу до кожного учасника клубу;

3) сприяння повноцінному особистому розвитку студентів і створення необхідних умов для стимулювання самореалізації особистісних творчих здібностей, саморозвитку і самовиховання;

Основною метою діяльності студентського клубу за інтересами є виховання соціально і морально зрілої та освіченої людини.

Основні види діяльності студентського клубу:

- діагностика: виявлення здібних студентів, викладачів, клубів і колективів, визначення соціальних напрямків та культурно-масового розвитку окремих студентів;

- розвиток: реалізація культурно-освітньої і культурно-масової роботи, формування позитивної майбутньої перспективи.

Виняткова роль клубів полягає у створенні колективу, в якому організовується інтелектуальне спілкування молоді на актуальні питання з метою саморозвитку і обміну інформацією та можливістю психо-емоційної розрядки.

Успішність та популярність клубу залежить від правильного вибору його тематичної спрямованості, яка визначається аудиторією на яку напрямлена діяльність і спектром їх інтересів. Тематика клубу має носити актуальний характер і знаходити практичне втілення.

Організаційну структуру студентського клубу за інтересами утворюють такі компоненти:

Ментор – це експерт у певній області, який очолює клуб, організовує його діяльність та концентрує учасників на досягненні поставленої мети і їх особистісному зростанні.

Члени клубу – люди, що складають основу клубу, об'єднані спільними інтересами і у ході колективної діяльності здійснюють обмін досвідом та інформацією.

Об'єкт впливу (учасники заходів) – люди, добровільно залучені до клубної діяльності з метою саморозвитку у ході ознайомлення з результатами роботи клубу.

За напрямками діяльності виділяємо такі студентські клуби:

– Інформаційно-пізнавальні – клуби за інтересами учасників де студенти ставлять перед собою проблемні питання та разом розглядають їх, що сприяє розвитку колективізму та розширює їх знання у певній галузі.

– Наукові – учасники проводять наукові дослідження та створюють інноваційні розробки, пишуть наукові

статті та навчаються працювати із структурою наукової роботи, обговорюють і поширюють результати своїх досліджень та навчаються працювати з публікою і презентувати свою роботу.

– Соціогуманітарні – сприяють роботі студентів у прикладних наукових дослідженнях шляхом формування естетичного сприйняття, розвитку креативного мислення та створення сприятливих умов для інтелектуального розвитку особистості.

– Художньо-мистецькі – розвивають творчі здібності учасників, комунікативні навички та прищеплюють естетичні відчуття шляхом організації культурно-масових заходів (виставок, фестивалів, творчих конкурсів)

– Естетично-дозвіллієві – спрямовуються на розширення світогляду і виховання естетики у студентів засобами мистецтва; створення середовища для спілкування людей з метою проведення культурного дозвілля.

– Літературні – клуби організовані з метою згуртування студентів зацікавлених у літературній творчості і формування їх літературного смаку шляхом проведення вечорів поезії, літературних зустрічей і обговорень [5, с. 35–38].

Форми організації діяльності студентських клубів за інтересами – це зовнішньо виражена діяльність, що здійснюється відповідно до встановленого плану і режиму роботи орієнтованого на певну аудиторію.

Розглянемо ефективні для карантинних умов, форми організації діяльності клубів, на прикладі студентських клубів Полтавського національного Педагогічного університету імені В. Г. Короленка:

Онлайн-конференція – організація чітко регламентованого спілкування учасників на певну тематику у режимі реального часу за допомогою інтернет-ресурсів. Така конференція відбулася на кафедрі біології та основ здоров'я людини 22–23 жовтня 2020 р. у режимі відеоконференції на онлайн-платформі Zoom за участі членів наукового клубу природничого факультету. У конференції взяли участь понад 180 дослідників із 32 наукових установ та навчальних закладів з усіх регіонів України та із зарубіжжя, частина яких виступила на пленарному засіданні з результатами своїх досліджень.

Науковий практикум – вид роботи, при якому застосовуються отримані раніше знання і навички у певній галузі. У нашому університеті із 25 вересня до 9 жовтня 2020 р. за участі викладачів кафедри музики, у режимі онлайн, відбувся науковий практикум «Теоретико-методичні основи мистецького розвитку особистості в контексті педагогічної інноватики», у якому взяли участь викладачі мистецьких шкіл і коледжів та керівники художніх клубів.

Аналітична сесія – збори для обговорення поточних подій або результатів діяльності. Основний зміст аналітичної сесії складають дослідження елементів певного процесу шляхом логічної обробки інформації та оцінка ефективності і якості результатів. У формі аналітичної сесії регулярно працює науковий клуб природничого факультету «Студентське наукове товариство», що об'єднує близько 30 студентів і додатково залучає зацікавлених людей. Засідання проводяться регулярно (раз на місяць) і на період карантину здійснюються за допомогою онлайн-платформи Zoom.

Відеозустріч – різновид відео-конференції, при якому учасники можуть вільно дискутувати на актуальні для них питання. У такій формі свої зустрічі проводить клуб англійської мови «English Club», що функціонує на факультеті філології та журналістики. Зустрічі проходять щотижня і об'єднують велику кількість студентів.

Панельна дискусія – форма дискусії, на якій виступають кілька доповідачів з короткими повідомленнями після чого модератор пропонує учасникам ставити питання, тобто така форма роботи передбачає дискусію учасників на задану тематику. Саме у такій формі 16 травня 2020 року пройшло відзначення Дня Європи на природничому факультеті організоване учасника-

ми наукового клубу. На засіданні зібралося близько 50 учасників, серед яких були присутні студенти і викладачі факультету. У ході роботи обговорили важливі для нашої країни питання, а сам захід пройшов на онлайн-платформі Zoom [7, с. 183–186].

Проаналізувавши міжнародну та українську нормативно-правову базу щодо діяльності студентських клубів за інтересами в умовах карантину було встановлено, що в умовах послабленого карантину, коли регіон знаходиться у «зеленій» зоні робота закладів освіти продовжується у очній формі, а отже, можливе очне функціонування студентських клубів і відповідно проведення запланованих ними заходів, при переході регіону у іншу карантинну зону – робота клубів здійснюється у дистанційній формі.

Студентські клуби Дрексельського університету. *Pride Club Drexel* – клуб, що об'єднує близько 125 студентів, які знаходяться у різних частинах світу, і продовжують влаштовувати заходи у онлайн-режимі. Студенти збираються, щоб поспілкуватися, випити кави і поділитися культурою різних країн. Звісно, через карантин клубу довелося відмінити свій великий захід – футбольний турнір, але вони продовжують щотижневі уроки італійської мови на платформі Zoom. Маріо де Лоренцо – засновник і президент клубу говорить, що спостерігалось зниження кількості учнів на роках зміни формату на віртуальний, але він і решта учасників клубу вважають, що варто залишатися активними, навіть якщо вони знаходяться у різних часових поясах.

Це деякі із умов, з якими довелося зіткнутися студентам Дрексельського університету. Хоча заходи і були призупинені з 14 березня, та все ж невдовзі після початку навчального семестру студентські клуби почали працювати і на шостий тиждень вже було проведено більше 350 онлайн-заходів [11].

Студентські клуби університету Мейсона також не припинили свою роботу. Джереміас Сур – президент філософського клубу говорить, що клуб був чудовим місцем для спілкування студентів за інтересами і тому вони планували почати проводити онлайн-зустрічі за допомогою онлайн-платформи Zoom чи інших програм, хоча і все буде по іншому [12].

Студенти зберігають фізичну активність навіть під час карантину. Так команда з нетболу Університету Сассексу побігла всією Великобританією. Благодійний забіг був організований президентами збірної з нетболу у якому взяли участь 34 члени команди, кожен з яких пробіг по 44 км. Так студенти не тільки збрали кошти для Національної служби охорони здоров'я Великобританії (NHS), а й виразити свою вдячність за їх роботу направлену на порятунок життя. 19 спортивних клубів Університету Портсмута об'єдналися також з благодійною метою. 430 студентів взяли участь у забігові і подолали 12 160,12 км зібравши при цьому 3965 фунтів стерлінгів для NHS [16].

Студенти Портсмутського університету змогли провести благодійну акцію, і змогли зібрати кошти для NHS. З цією метою об'єдналося дев'ятнадцять спортивних клубів. Кожен клуб встановив свою дистанцію, яка в загальному склала 7516 км за 7 днів для 430 учасників. На п'ятий день вони вже досягли цієї мети, тому вони збільшили дистанцію до 10000 км. Зрештою учасники забігу подолали 122160,12 км і збрали 3965 унтів стерлінгів, що майже у два рази перевищило їх мету у 2000 фунтів [13].

На базі Ізраїльського університету «Queen's University» функціонує близько 450 студентських клубів за інтересами. Серед таких існують і мовні клуби як «Клуб світових мов», де проводяться культурні та дискусійні заходи, які збирають студентів за інтересом до певної мови. Більшість заходів, що влаштовує клуб – це вечори, присвячені одній мові з культурною тематикою (наприклад, Октоберфест для німецької; Місячний Новий рік для китайської), тому карантин не вплинув на

їх діяльність, а просто змусив перейти в онлайн-режим.

Тобто, встановлено, що студентські клуби з різних університетів світу не припинили свою діяльність, а знайшли нові шляхи для роботи. Це дало змогу зберегти соціальні зв'язки між студентами, продовжити важливі заняття, що сприяють загальному розвитку і навіть займатися волонтерством [8, с. 50–59].

Попри карантин, продовжувалась робота студентських клубів і в Україні. Розглянули роботу Київського політехнічного інституту імені Ігоря Сікорського. Оскільки нинішній час постійних змін та стрімкого технологічного розвитку вимагає від університету не тільки формування знань та навичок, а й сприяння у формуванні особистості за рахунок розвитку творчого й інноваційного мислення, роботи в команді, мотивації до навчання, на базі університету створюються студентські гуртки (клуби). Протягом карантину продовжувалась реєстрація гуртків та клубів за спрощеною процедурою і відповідно до нових напрямів (наукові, інженерні, соціогуманітарні, спортивні). Наразі вже зареєстровано 70 гуртків і клубів.

Оскільки карантинні умови вплинули на організацію діяльності студентської клубної роботи за науковим спрямуванням, зустрічі студентського наукового гуртка (клуба), що діє на кафедрі фінансового менеджменту та страхування ТНЕУ проходять на базі платформи ZOOM.

В ході онлайн-засідання учасники та координатори проекту «Соціальний супервізор» висловили свої думки з приводу важливих питань щодо соціально-гуманітарної політики в умовах карантину. Були обговорені важливі питання, що стосувалися: необхідних соціальних пропозицій, що реалізуються в умовах карантинних обмежень для надання допомоги вразливим групам населення; прогнозування ризиків та страхових послуг, які можуть забезпечити фінансову підтримку в умовах пандемії; тенденції соціального та комерційного страхування до 2020 року та способи зменшення втрат у страховій галузі. Тобто студенти, які беруть участь у гурткових (клубних) заходах, шукають можливості для обговорення важливих соціальних питань [14].

Зважаючи на карантинні умови наукова робота студентів кафедри маркетингу Державного університету телекомунікацій триває в режимі реального часу в режимі онлайн. На початку квітня президент студентів (клубу) природничих наук «ІТ маркетингологів» доктор економічних наук, доцент Євтушенко Н. О. та керівник гуртка «Scientia potentia est» надіслали практичні завдання на тему «SWOT-аналіз дистанційного навчання в університеті, сильні та слабкі сторони, можливості та загрози» на електронну адресу навчальної групи. SWOT-аналіз – це аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства.

Студенти – члени наукового студентського гуртка проаналізували сильні та слабкі сторони, можливості та загрози дистанційного навчання у закладі вищої освіти. Найкращі отримані результати SWOT-аналізу представили студентки третього курсу Анастасія Криворучко та Катерина Бесараб. Учасниці, використовуючи SWOT-аналіз, описали слабкі та сильні сторони дистанційної форми роботи в умовах карантину.

Результати діяльності студентів, які можуть бути використані для усунення недоліків роботи закладів освіти і покращення якості освіти в умовах [15].

Студенти Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка також не відступили від своєї мети і спільних інтересів через пандемію та карантинні обмеження. Волейбольний клуб «Полтавчанка» педагогічного університету з дотриманням всіх карантинних вимог, зазначених Кабінетом Міністрів України, продовжив свою роботу і вже на сьогодні виборов право на участь у жіночому Чемпіонаті України з волейболу серед команд Суперліги. Цим студентки продемонстрували, що атмосфера колективізму, здоровий спосіб життя і спільне бажання вчить відстою-

вати власні інтереси у будь-яких умовах.

Одним із клубів, який об'єднав студентство Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка є «Антивірус» – telegram-канал, створений волонтерами університету.

Студенти активно створювали теми для дискусій, поширювали запрошення на різноманітні онлайн-події, ділилися інформацією про спорт, здорове харчування, обговорювали книги і фільми. Так було створене середовище для комунікації і психологічної підтримки студентів в умовах карантину [16].

На основі цих даних провели опитування студентів природничого факультету Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка з метою аналізу їх ставлення до створення і функціонування студентських клубів за інтересами. На питання: «Чи знаєте ви щось про діяльність студентських клубів за інтересами?» із 100 респондентів 57 відповіли «Так», 24 – «Частково» і 19 – «Ні». Наступним питанням було: «Чи знаєте ви які студентські клуби діють в університеті?» і 34 людини відповіли «Так». Щодо питання «Чи ви вважаєте необхідним функціонування студентських клубів?» 69 студентів відповіли «Так», 16 – «Не впевнений/а» і 15 – «Ні».

З анкетування ми можемо зробити висновок, що студенти активно задіяні в клубній діяльності. Їх цікавить така форма роботи. Важлива реклама та популяризація діяльності студентських клубів з метою активного інформування студентів та залучення їх до такої форми роботи.

ВИСНОВКИ

Висновки дослідження. Проаналізувавши міжнародну та українську нормативно-правову базу щодо діяльності студентських клубів за інтересами в умовах карантину було встановлено, що в умовах послабленого карантину, коли регіон знаходиться у «зеленій» зоні робота закладів освіти продовжується у очній формі, а отже, можливе очне функціонування студентських клубів і відповідно проведення запланованих ними заходів, при переході регіону у іншу карантинну зону – робота клубів здійснюється у дистанційній формі. Студентські клуби за інтересами характеризуються як об'єднання людей засноване на спільній зацікавленості щодо певних питань з різних напрямків створене на добровільних засадах. Вони є місцем для обміну думками і досвідом який сприяє вдосконаленню знань студентів у професійній сфері діяльності та інтелектуальному розвитку. Інноваційні сучасні форми роботи студентських клубів за інтересами успішно втілюються у позанавчальну діяльність студентів в умовах карантину і забезпечують ефективність такого виду роботи студентської молоді. Ці характеристики доводять важливість існування студентських клубів за інтересами.

Перспективи подальших досліджень цього напрямку. Перспективним напрямом майбутніх досліджень є створення професійно спрямованого авторського положення функціонування клубів за інтересами у соціогуманітарній галузі, що сприятиме професійно-інформаційному забезпеченню студентської молоді, інструментами ширшої палітри професійних здібностей особистості. Моделювання студентами інформації спрямованої на професійну діяльність, вироблення спільного творчого продукту, спрямованого на набуття професійних умінь і навичок є універсальним способом підготовки майбутнього фахівця через активну участь в студентських клубах за інтересами.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Деніна Р. В. Студентський науковий гурток: удосконалення професійних навичок. Буковинський медичний вісник. 2015. Т. 19, № 3 (75). С. 282–284.
2. Про освіту: Закон України від 2017, № 38–39, ст. 380. Відомості Верховної Ради / Верховна Рада України. Київ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
3. Ключек Л. В. Психологічні аспекти організації самостійної роботи студентів. Самостійна робота студентів та її інформацій-

но-методичне забезпечення: проблеми, досвід, методика: Методичний вісник. Випуск 2. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2009. С. 18–26.

4. Овчаренко Г. Е. Позанавчальна діяльність студентів у вищих навчальних закладах: сутнісні характеристики, структура та особливості. Освіта Донбасу. 2008. № 5–6 (130–131). С. 35–38.

5. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ, 2009. 472 с.

6. Скрипник Н. С. Позааудиторна діяльність студентів вищих навчальних закладів: сутність, структура й особливості. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2012. Вип. 27 (80). С. 566–571.

7. Шашенко С. В. Соціальне становлення студентської молоді у позааудиторний час у вищих навчальних закладах: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. Наук. Київ, 2004. 24 с.

8. Коваль В. Ю. Система позааудиторної діяльності студентів вищих навчальних закладів. Наукові праці Донецького національного технічного університету. Серія «Педагогіка, психологія, соціологія». 2009. № 6. С. 19–23.

9. Стоян А. Н. Организация досуга студенческой молодежи [Текст]. Київ: Вища школа, 1984. 41 с.

10. Бондафренко З. П. Модель організації волонтерської роботи в умовах вищого навчального закладу. Соціальна педагогіка: теорія та практика. 2007. № 4. С. 50–59.

11. Beth Ann Downey. How Drexel Student Organizations are Staying Engaged Despite the Pandemic. Drexel University. Philadelphia, May 18, 2020. URL: <https://drexel.edu/now/archive/2020/May/How-Drexel-Student-Organizations-Are-Staying-Engaged-Despite-The-Pandemic/>

12. Alexa Tironi. Mason's Student Organizations Coping with Quarantine. George Mason University. Fairfax City, Virginia. URL: <https://gmufourthestate.com/2020/04/27/masons-student-organizations-coping-with-quarantine/>

13. Fun and Unusual Ways Students are Staying Active in Quarantine / University of Sussex. Sussex, Apr 28, 2020. URL: <https://www.topuniversities.com/student-info/health-support/fun-unusual-ways-students-are-staying-active-quarantine> (дата звернення: 09.10.2020)

14. Студентський науковий гурток «Соціальний супервізор» про соціальні проблеми в умовах пандемії планетарного характеру. Відділ інформації та зв'язків з громадськістю. Західноукраїнський національний університет. Тернопіль, 25.05.2020. URL: <https://www.wnu.edu.ua/news/17899-studentskij-naukovij-gurtok-socjalnij-supervzor-pro-socjaln-problemi-v-umovah-pandemyi-planetarynogo-harakteru.html>

15. Робота студентських гуртків «ім-маркетолог» та «scientia potentia est» під час карантину: swot-аналіз дистанційного навчання. / Державний університет телекомунікацій. Київ, 21.04.2020. URL: <http://www.dut.edu.ua/ua/news-1-572-8227-robota-studentskih-gurktiv-it-marketolog-ta-scientia-potentia-est-pid-chas-karantinu-swot-analiz-distancijnogo-navchannya>

16. Студентський клуб «Антивірус». Група в соціальній мережі «Телеграм». URL: <https://web.telegram.org/#/im?p=@antiviryscorona>

The article was received by the editors 14.10.2020

The article was accepted for publication 27.11.2020